

ENSIAPUVALMIUS YLEISÖTAPAHTUMISSA

Ensihoidon palvelutasopäätös perustuu alueen riskianalyysiin, erilaisiin sairastumis- ja onnettomuusuhkiin ja muihin tekijöihin, jotka vaikuttavat alueella. Riskianalyysissä tulee ottaa huomioon alueen vakituinen väestö ja sen ikärakenne, vapaa-ajan asutus ja matkailu, liikenteestä aiheutuvat seikat ja erityiset onnettomuusriskit ja niiden todennäköinen henkilövahinkomäärä. Myös eri viranomaisten näkökulmat ja riskianalyysit on otettava huomioon. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta 340/2011 § 4).

Kokoontumislaisissa yleisötilaisuudella tarkoitetaan sellaisia tilanteita, jotka ovat yleisölle avoimia, kuten kilpailut, näytökset, huvitilaisuudet tai näihin rinnastettavat tilaisuudet, joita ei ole pidettävä yleisinä kokouksina. Yleisötilaisuutena pidetään myös tilaisuutta, joka edellyttää kutsua tai määrätyn yhteisön jäseneksi kuulumista, mutta tilaisuutta voidaan pitää myös yksityisenä osanottajien lukumäärän, tilaisuuden laadun tai muiden erityisten syiden takia. (Kokoontumislaki 22.4.1999/530 § 2).

Pelastussuunnitelma tulee laatia yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, jossa on merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski suuren ihmismäärän tai muun erityisen syyn takia. Pelastussuunnitelman tarkoituksena on selvittää ja arvioida yleisötilaisuuden vaarat ja riskit, jonka perusteella määritellään tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt ja annetaan ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus – ja vaaratilanteissa toimimiseksi yleisölle ja tilaisuudesta vastaavalle henkilölle. (Pelastuslaki 29.4.2011/379 § 16).

Pelastussuunnitelma laaditaan yleisötilaisuuksiin tai tapahtumiin, jossa 1) arvioidaan olevan vähintään 200 henkilöä läsnä samanaikaisesti, 2) tapahtumassa tai tilaisuudessa käytetään avotulta, ilitulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteisia palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja, 3) poistumisjärjestelyt ovat tapahtumapaikalla tavanomaisesta poikkeavat tai 4) ihmisille aiheutuu tapahtuman luonteenvuoksi erityistä vaaraa. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 5.5.2011/407 § 3).

Tässä ohjeessa on Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymän ensihoitokeskus ohjeistanut erilaisten yleisötapahtumien ensiapuvalmiuksien minimivaatimuksista. Ohjeessa on otettu huomioon yleisötapahtuman riskit ja kokonaisihmismäärä, joka suhteutetaan ensiapuhenkilöiden

määrään tapahtumassa. Yleisötapahtumat luokitellaan *pieniin, keskisuuriin ja suuriin* yleisötapahtumiin. Pienten yleisötapahtumien ensiavun järjestäminen kuvataan tapahtuman pelastussuunnitelmassa ja keskisuurista yleisötapahtumista laaditaan erillinen ensiapulomake, joka liitetään tapahtuman pelastussuunnitelmaan. Pienet ja keskisuuret yleisötapahtumat lausutaan pelastusviranomaisen toimesta. **Suurista yleisötapahtumista ja moottoriurheilutapahtumista sekä erityisiä riskejä sisältävistä tapahtumista laaditaan erillinen vapaamuotoinen kirjallinen ensiapu – ja/tai ensihoitosuunnitelma, jossa kuvataan laajemmin ensiavun järjestämistä ja se lausutaan ensihoitokeskuksen toimesta.** Lisäksi ensihoitokeskus antaa lausunnon kaikkiin yleisötapahtumiin, joissa ensihoitoyksikkö on paikalla. Kaikki Päijät-Hämeen alueen yleisötapahtumat tulee pelastuslaitoksen antaa tiedoksi ensihoitokeskukselle.

Jokaisessa yleisötapahtumassa tulee olla **ensiapuvastaava**, jolla on riittävä kokemus yleisötapahtumien ensiavun johtamisesta. Keskisuurissa ja suurissa yleisötapahtumissa ensiapuvastaavan minimivaatimus on SPR:n ensiapu 2 taso (tai vastaava) tai soveltuva terveydenhuollon tutkinto. Yleisötapahtumien ensiapuhenkilöstön minimivaatimus on SPR:n ensiapu 1 tai SPEKin palokuntien ensiapukurssi (tai vastaava). Suurissa yleisötapahtumissa tapauskohtaisesti ja moottoriurheilutapahtumissa aina tapahtuman oma ensiapu- ja / tai ensihoito-organisaatio hoitaa ja varautuu kuljettamaan yksittäiset potilaat jatkohoitoon. Lisäksi suuriin tai erityisen riskialttiisiin yleisötapahtumiin suositellaan varhaisen defibrillaation mahdollisuutta.

Pienet yleisötapahtumat, jossa ei ole erityisriskejä, alue on helposti hallittavissa ja yleisömäärä on alle 2000 henkeä, voidaan pitää onnettomuusriskiä vähäisenä, kaksi (2) ensiapuhenkilöä riittää, joista toinen on ensiapuvastaava.

Keskisuuret yleisötapahtumat, jossa on jotakin riskialttiita osioita, alue pystytään suhteellisen helposti hallitsemaan ja yleisömäärä on 2000–10 000 henkeä, voidaan onnettomuusriskiä pitää ilmeisenä, tapahtumaan tulee sijoittaa minimissään kolmesta seitsemään (3-7) ensiapuhenkilöä.

Suuret yleisötapahtumat / Moottoriurheilutapahtumat, joka on selkeästi riskialtis tapahtuma sen luonteen vuoksi tai yleisömäärä on yli 10 000 henkeä, voidaan onnettomuusriskiä pitää erityisenä, tapahtumaan tulee sijoittaa minimissään viisi (5) ensiapuhenkilöä. Ensiapuvahvuuteen vaikuttaa tapahtuman koko, laajuus ja riskit, jolloin tarve voi olla useita kymmeniä ensiapuhenkilöitä.

Timo Jama
Ylilääkäri
Ensihoitokeskus

Sami Rive
Ensihoitopäällikkö
Ensihoitokeskus